

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

Homilia VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

HOMILIA VII.

ΟΜΙΛΙΑ Ζ.

in istud:

Eis 6.

Et erit in diebus illis, dicit Dominus Deus tuus, non percitiam vos in consummationem. vique ad istud: Sic seruietis alienis in terra non vestra.

Και ἔσται ἐν τῇ ἡμέρῃς ἐκείνης, λέγει κύριος ὁ θεός σου, ἡ μή πατάξω ὑμᾶς εἰς σκωτέλειαν. μάλα τὸ ἔσως δαδύσθη ἀλλοθίοις ἐν γῆ ἢ ἐν ἡμέρῃ.

Interprete BALTHAZARE CORDERIO.

Qui supplicio afficiendos iudicat sensim Deus, dat locum poenitentiae, & non simul atque peccatorum puniens, infert consummationem poenae peccatori: quomobrem paulatim puniendo punit. Atque huius exemplum extat in Levitico; nam in legem pravaricantium diris post priores poenas adscriptum reperitur: Et erit, si post haec non fueritis conversi, dicit Dominus, adijciam vobis plagas septem. Et rursus aliud supplicium enarrat: Et erit, si post haec non fueritis conversi, sed ambulaveritis erga me obliqui, ambulabo & ego vobiscum favore obliquo. Et reperies Deum supplicia parce admetiri (vt qui velit ad conversionem adducere peccatorem) & non omnia confertim retribuere. Iliufmodi igitur qualia in textu circa populum contigerunt, etiam comminans ipsis sermo quae post ista passuri sint ait: Et erit in diebus illis, dicit Dominus Deus tuus, non percitiam vos in consummationem. Haec maxime pertinent etiam ad futura supplicia. Cateroquin qui potest ab his quae in hac vita circa populum contigerunt, ad illa quoque transeat. Ego certe persuasus dixerim, sicut exemplo & vmbrae ferviunt supercaelestium; ita in exemplum & vmbrae verorum suppliciorum, punitum esse populum illum pro peccatis suis; ita vt omne supplicium, quod circa populum illum in lege ac Prophetis descriptum est, verorum suppliciorum vmbra exhibeat. Vt igitur illis consummatio super peccatis nondum obtigit, sed in fine aliquando obtinet; ita nec forte erit etiam post exitum super peccatores supplicium. Caterum consummatio super Ierusalem, quando etiam erat captivitas Nabuchodonosoris, & tunc dixerit quispian, quia neque tum consummatio: sed neque sub Maccabais. At consummatio populo adfuit in adventu Domini mei Iesu Christi. Quamdiu enim non dixerat ipsis

Κείνων κτ' θεοῦ τὸς κολάσει μὲν, δίδουσι πῶπον μετανοίας, καὶ ἢχ' ἄμα τὰ ἁμάρτησιν κολάζων, φέρει τὴν σκωτέλειαν τῆς κολάσεως ἐπὶ τῇ ἡμάρτησιν. Ἄλλ' ὅτι τὸ κτ' θεοῦ κολάζων κολάζει καὶ τὸτο ὁ θεὸς ἀλλοθίοις ἐν τῇ γῆ. ἐν τῇ γῆ τῶν ἀποστόλων τὸ νόμον ἀρετῆς ἀναγκαστικῶν μὲν τὸς κολάσει τὸς παρῆτας. ἢ ἔσται, εἰ μὴ μὲν τῶν μὴ ἔπιστραφῆτε, λέγει κύριος, παρῶν τῶν ἡμεῶν κἀγὼ πάλιν κολάσω. ἢ πάλιν διηγήσῃ ἀλλήλων κολάσει. ἢ ἔσται, εἰ μὴ μὲν τῶν μὴ ἔπιστραφῆτε, ἀλλὰ ποδοπαθεθεὶς με πλάγῃ, κἀγὼ ποδοπατήσω ὑμᾶς ἡμέρῃ θυμῶν σαλευθῆ. ἢ ἄλλοις τὸ θεοῦ ὅτι μετανοήσατε κολάσει μὲν φειδύς * ὡς βοδύων εἰς ἔπιτροπῶν ἀγαθῶν τῇ ἡμάρτησιν, ἢ ὅτι * ἀδρόαις πᾶσις ἀποδοδόντα * τοιαύτα ἴν' ἔσται ἔπι τὰς ῥα τὰς ἐργασίας σκεῖ τὸ ῥαῖον, ἢ ὅτι πάλιν αὐτοῦ ὁ λόγος ἀπίσθησιν μετ' ἐκείνων ἴν' ἔσται. ἢ ἔσται ἐν ταῖς ἡμέρῃς ἐκείνης, λέγει κύριος ὁ θεός σου, ἡ μή πατάξω ὑμᾶς εἰς σκωτέλειαν. * τῶν μάλιστα φησὶ καὶ ἐπὶ τῶν μελλόντων κολάσει * εἰ ἢ μὴ ὁ δεινὰ ἄλλοις δὲ ἐν τῇ βίῳ συμβεβηκότεν σκεῖ τὸ ῥαῖον, μεταβάτω ἢ ἐπ' ἐκείνης ἐγὼ γὰρ παρομῶν ἴπομε, ὅτι ὡς ἡσποδίνματι καὶ σκιά λαχθῶσιν τῶν ἐπιστραφῶν. ἔσως ἡσποδίνματι καὶ σκιά τῶν ἀληθινῶν κολάσειν ἐκείνην ὁ ῥαῖος ἐκείνης ἐπὶ τοῖς ἁμάρτημασιν ἑαυτῶν, ὡς ἐπὶ πᾶσαν κολάσει, τὴν τὸ νόμον καὶ τὸς παρῆτας ἀναγκαστικῶν μὲν τὸς ῥαῖον, σκεῖ ῥαῖον σκιά κολάσειν ἀληθινῶν. * ἔσται ἔπι ἐκείνοις σκωτέλειαν ἐπὶ τῇ ἁμάρτησιν * ἔπι γέροντες, ἀλλ' ὅτι τέλει ποτε. ἔσται μὴ ποτε ἔσται καὶ μὲν τὴν ἔξοδον ἐπὶ τῶν ἡμάρτησιν καὶ τῶν ἁμάρτησιν. * ἔπι τῶν ἀίχμαρῶν * ἔπι τῶν βαθυροδίντων, ἢ καὶ τῶν τῶν ἔπι τῶν κείων μὴ ἰσοδύ γρησθῆ παρῆτας. ὅσιν γὰρ ὅτι ἐξέρχῃ αὐτοῖς ὁ σκωτέρ.

λασις σκωτέλειαν ἢ ἐπὶ τῶν ἰεροσολιμῶν, ὅτι πῶπ ἐρεῖ πῶπ, ὅτι σκωτέρ σκωτέλειαν. ἀλλ' ἔπι τῶν μακροχρῶν. ἀλλὰ σκωτέλειαν τῶν ῥαῖον ἐπὶ τῶν κείων μὴ ἰσοδύ γρησθῆ παρῆτας. ὅσιν γὰρ ὅτι ἐξέρχῃ αὐτοῖς ὁ σκωτέρ.

* Col. 1. 18. *ἰδὲ ἀφίσχαι ὑμῖν ὁ οἶκος * ἰδὲ ἔρημος, ὅσα*
ἠφίστο. ὅτε ὁ ἰκλαυον ἐπὶ τῷ ἱερουσαλημ
λίαν. ἱερουσαλημ, ἱερουσαλημ, ἡ τὸς φερσὴ-
ῶς ἀπικτίσασα, καὶ λιθοβολῶσα τὸς ἀπεστα-
μῶους φερσ ἀντιπῶ, ποταμοὶ ἠέλησασα ἐπι-
συναγαγῆν τὰ τέκνα σου, ἐν τῷ ποτῶν ὄρσις ἐπι-
συναγῆν τὰ τέκνα σου. καὶ τὸς περὶ τὰς αἰτίας,
*καὶ ὅσα ἰδελήσασατε; ἰδὲ ἀφίσχαι * ὑμῖν ὁ οἶκος*
ὑμῶν ἔρημος. ἀφίση ὁ οἶκος, κεκλιχῶτας
καὶ σπασπῆδων ἱερουσαλημ. ὡς ἀφελθέντος
τῶ οἴκου, καὶ ἠήσισεν ἡ ἱερουσαλημ αἰτίας. εἶτα μὲν B
*τὸ ἐκείνου ἀφίσχαιμα * ἠλθεν ἡ σωτηρία*
ὑμῖν τὸς ἐθνεσιν. ἐκαστὸς ἐν ἐκείνῃ, καὶ
σωτέλεια ὅσα ἰδελήσασατε, ὡς τὸς
*ἔρημους ὑμῶν ἰσοπέδῳ * ἐπιδημιῶς. σὺ τῶ ὁ μὴ-*
ποτε καὶ ἀφίσημα ποιωτῆ ἐστ, ἔ κολῶσις π-
νὲς γίνονται. ὡς τὸς ἡ μὴ πῆσαν ἔχον δδου-
τέρον κολῶσιον, ἀλλὰ ἀρχαῖον τῶς φερ-
σῆσις. ἀλλὰς ὁ ἠέων καὶ ἐπὶ τῶς δδύτερας, ἡ
μὲν καὶ ἐπὶ τῶς ἑτέρας. ἀλλὰς ὁ ἰδελήσασα καὶ
ἐπὶ τῶς πεταρῶς. ὁ γὰρ. ἀσσοδῆσασα πηλ-
γῶς ἐπὶ α, ὁ, τίποτε μυστήριον, δδωλῶ μὲν
πληγῆς γινόμενης, καὶ δδύτερας καὶ τρίτης, μὲν
ἔρημῶν ἐπὶ α ἐπὶ πνας. ἡ πάντες
ὁ ἐπὶ α πληγῶς πλησονται; ἀλλὰ οὐμὴ πνας
πληγῆσασα πληγῶς ἐστ, ἀλλὰς πέπτε, ἀλ-
λὰς πῶταρας, ἀλλὰς πῆσις, ἡ δδύ, τὸς ὁ
πάντων ἀσσοδῆσῆσις ἐν κολῶσις πηλῶ
τομῶν πληγῆσασα μίας. οἶδεν δὲ ὁ θεός καὶ
τὰ ἀφίση πηλῶν. δδὲ γὰρ πῶσαι ἐπὶ α δδ
καὶ τῶ ἀρῆλῶ τῶ ἀσσοδῆσῆσις. καὶ ἔσαι
ἐν τῶς ἡμερας ἐκείνης, τῶς ἀφίση εἰση-
μῶν, ἡ μὴ πῶσαι ὑμῶς εἰς σωτέλεια.
ἀλλὰ ὅσα ἐν τῶς ἡμερας ἐκείνης σωτέ-
λεια, εἰσὶ γὰρ πῶσαι ἡμερας, ὅτε πῶσαι ἐς
πῶσαι σωτέλεια. καὶ ἔσαι ὅταν εἴπῃτε. τί-
*ποτε, ἔτεκεν ἰποῖσις κῶ ελεος ὁ θεός ἡμῖν * πατ-*
ρα τῶ πατῆ; καὶ εἰρῆσις αἰτός. ἀφίση ἂν ἰκλαπ-
λιπέτε με, καὶ ἰδελήσασατε θεός ἐτέροις ἐν
*τῶ γῆ ὑμῶν, ὅπως * δδελῶσασα δδωλῶσις ἐν γῆ*
ὅσα ὑμῶν. ὁ ῥῆτον κολῶσις, καὶ ἀρῆσις ἐπὶ τῶ
πῶσαι τῶ ἀσσοδῆσῆσις πῶσαι ἀκείνῃ δδω-
μῶσις ἐν τῶ ῥῆτον ἀσσοδῆσῆσις. ἀφίση οἱ υἱοὶ
*ἰσραὴλ τῶ ἀφίση γῶ, τῶ ναδ * ἔχον τῶ οἰ-*
κον τῶ ἀσσοδῆσις. ἰδὲ αἰτός λα. ὁρῶσις τῶ
θεῶ. ἀφίση αἰτός ὁ τῶς θεῶς ἐπὶ τῶς, καὶ
*εἰδελῶσις ἔσαι, καὶ τὰ εἰδελῶσις * πορῶσι-*
κανον ῥῆ ἑθνῶν, εἰδελῶσις αἰτός ἐπὶ τῶν, καταλιθῶσαι
εἰς τῶν ῥῆ εἰδελῶσις γῶ, κα-
ταλιθῶσαι ἐκεί ὅπως ἀσσοδῆσῆσις τὰ εἰδελῶσις.
Φησὶν δὲ ὁ λόγος αἰτός καὶ τῶ ῥῆτον. ἀφίση
*ἰκλαπῶσασα με, καὶ ἰδελῶσις θεός ἀλλοτῆσις * ἐν*
γῆ ὑμῶν. πῶσαι ὁ δδωπῶσις π, δδω-
λῶσις θεός ἀλλοτῆσις. ἐκῆλῶσις τὰ βρῶματα καὶ τὰ
πόματα; θεός σῶσῆν ἡ κηλῶσις π-

A Servator: Ecce relinquetur vobis domus vestra
 deserta, non fuit derelicta: quando autem
 fleuit super Ierusalem dicens: Ierusalem, Ierusalem, quae occidis Prophetas, & lapidas eos
 qui ad te missi sunt, quoties volui congregare
 filios tuos, quemadmodum gallina congregat
 pullos suos sub alas, & nolistis? Ecce relinque-
 tur vobis domus vestra deserta; relicta est do-
 mus, circumdata est ab exercitibus Ierusa-
 lem: utpote relicta domo etiam desolatio
 eius appropinquavit. Deinde post illorum
 pravationem nobis Gentibus salus ad-
 venit: Illi itaque puniebantur, & non per-
 venit ad illos consummatio usque ad Domi-
 ni Iesu mei adventum. Considero autem ne
 forte etiam circa nos talia fiant, & punitio-
 nes aliqua existant; ita ut aliqui quidem se-
 cundarum non capiant experimentum, sed
 primis contenti sint; alij verò etiam perve-
 niant ad secundas, quin imò & ad tertias;
 alij porro ad quartas etiam. Illud enim:
 Adiciam plagas septem, mysterium aliquod
 declarat, nempe unà alteraque plaga etiam
 tertia illatà, vique ad dictum numerum sep-
 tem quaedam irrogari. Non omnes tamen
 septem plagis feriuntur; sed opinor quos-
 dam feriri plagis sex, alios quinque, alios
 quatuor, alios tribus aut duabus, omnium
 autem postremos in supplicijs exilimo feri-
 ri plaga unica. Novit igitur Deus etiam quae
 ad plagas pertinent; quamobrem scriptum
 hic sub initium lectionis: Et erit in diebus il-
 lis, de quibus dictum, non faciam vos in con-
 summationem. Sed non in diebus illis con-
 summatio. Sunt enim quidam dies, quando
 faciet quos faciet consummationem. Et erit
 quando dixeritis, Cur fecit Dominus Deus noster
 nobis omnia haec? & dices eis: Pro eo quod de-
 reliquistis me, & servivistis diis alijs in terra
 vestra; sic servietis alienis in terra non vestra.
 Textus hic intelligatur, & sufficit in prae-
 sentiarum admonitionem audire valentibus ex
 hoc textu proponere. Nimirum filij Israël
 terram sanctam, & templum habebant do-
 mum orationis: oportebat illos servire Deo;
 aut divina mandata pravaricantes, etiam
 idola coluerunt, & idola Gentium assump-
 serunt, idolis dignos semetipsi reddide-
 runt, ut eiecerentur in terram idolorum,
 ut ibi essent ubi idola colebant. Ait igitur
 hic sermo illis quoad textum: Pro eo quod
 dereliquistis me, & servivistis dijs alienis in ter-
 ra vestra. Omnis autem qui quidpiam dei-
 ficat, servit dijs alienis. Esculentia & po-
 culenta ut deum colis? deus tuus venter est.

Pecuniam seu magnum bonum atque divitiarum terrenarum aſtimas? deus dominusque tuus mammonas est: Iesus namque ipsum avarorum Dominum appellavit dicens: *Non potestis Deo servire & mammona. Nemo potest duobus dominis servire. Itaque qui pecuniam honorat, & divites deorum, easque recenſet in bonis, & divites deorum instar excipit, & pauperes tamquam non habentes Deum suum vilipendit, hic pecuniam deificat. Si quis in terra Dei Ecclesia existens adoraverit deos alienos, deificans illa quae honore divino indigna sunt, ejicietur in terram alienam, & adoret deos, quos intus existens adorabat. Foris sit avarus ab Ecclesia ejectus. Gulofus similiter foris sit extorris ab Ecclesia. Hac secundum vnam tropologiam, ne modo ea quae supra me ipsum sunt curiosè ſeruter, & circa terram,*

Luc. 16. 11. de qua Servator dixit; Quid vestrum est quis dabit vobis? Et quoniam facta adoratione in terra alicujus alieni, ita Deus ordinavit ut ejicerentur aliqui e terra sua, & abirent in terram de qua scriptum est: Audi Israel: Quid quod in terra inimicorum es? computatus es cum descendentibus in infernum: dereliquisti fontem vitae Dominum: in via Dei si ambulastes, habitastess utique in pace in saeculum. Nunc igitur in terra aliena versamur, & optamus contrarium facere, ut fecerant filij Israël in terra sancta fecerunt, alienos adorarunt; nos autem in aliena terra alienum à terra adoramus Deum, alienum à negotijs terrenis. Siquidem hic regnat Princeps hujus saeculi, & ab illius filijs alienus est Deus. Cum autem dixi alienum, non hoc dico, quod mundum non creaverit; sed alienum à domino iniquitatis, alienum à peccatis praesentibus. Etenim à negotijs peccati alienum in terra hac afflictionis adorare volentes Deum, quid agamus inspicimus. Non dicimus: Quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena? Hunc ipsum locum quarimus ad cantandum canticum Domini, locum adorandi Dominum Deum nostrum in terra aliena. Quis igitur hic locus? inveniri ipsum. Venit in hanc gerens corpus vivum, qui assumpsit corpus peccati in similitudine carnis peccati, ut in hoc ipso loco per eum qui peregrè advenit Christum Iesum, qui & delevit principem saeculi hujus, & abolevit peccatum, hic possim adorare Deum, & postea adorem in terra sancta. Si enim quis adorans idola in terra sancta able-

Aμαρτία ἀργύριον ὡς μὲν ἀγαθὸν καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀγαθῶν; οὗτος δὲ ὅτι ὁ μαμωνᾶς καὶ κύριος ἐστίν. ἰσοδοῦς γὰρ αὐτῶν εἶπε κύριον τῆς φιλαργυρίας φάρμακον· ὃ δὲ μαμωνᾶς θεῶν ἐκλάβεν τὴν μαμωνᾶ· ὁ δὲ δεινὸς ἀποδοῦναι τοὺς ἀργύριον· καὶ θαυμάζων τὸ πλῆθος, καὶ νομίζων ἀγαθὸν αὐτῶν τὸ εὐδοχίαν τὴν πλουσίαν ὡς θεός, τὰς ἡπιότητάς αὐτῶν ὡς μη ἐχούσας τὸ θεῶν ἀπὸν ἐξοδοῦναι, ἐξοδοῦναι θεοποιεῖ τὸ ἀργύριον· ἐὰν τις ἐν τῇ γῆ τῆς θεῶν τῆς ἐκκλησίας τυγχάνων * προσκυνοῦσθαι τοῖς θεοῖς ἀλλοτρίοις, οὐ ποιεῖν τὰ μὴ θεοποιεῖσθαι ἄξια, ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν ἀλλοτρίαν, καὶ προσκυνοῦσθαι τοῖς θεοῖς, ὅς ἐνδοξοῦσθαι ἡμιόμορος· ἐξω φιλαργυρίας ἔγω ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐκβαλεῖς· γαρτρίμυθος * ὁμοίως· εἰ γὰρ ἔγω ἔγω τῆς ἐκκλησίας ἡμιόμορος· τῶν αὐτῶν ἡμιόμορος ἐκκλησιαστικῶς, ἵνα μὴ νυνυ πειρίσθαι ζυμῆ τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ εἶπε σωτήρ· ὁ ἡμιόμορος τις δόξω ἵμῖν; καὶ ὅτι ἡμιόμορος προσκυνοῦσθαι ἐν τῇ γῆ πῶς ἄλλοτρίοις, ὅτις ὁ θεός φησὶ ἡμῶν ἐκκλησιαστικῶς ἀπὸ τῆς αὐτῶν, ὃ ἐλθὼν ἐπι τῶν γῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἀγαπᾷ. ἀλλὰ ἰσοδοῦς· τί ὅτι ἐν τῇ γῆ ἐκλήρωσεν εἰς σκευοποιῶν μὲν τῆς κατεβαίνουσαν εἰς ἄβυσσον· ἐργασίας πηγῶν ζῶντος τῶν εἰρημῶν τῶν αἰώνων ἔν ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ ἐστὶν, καὶ ἀλλοτρίᾳ καὶ ἀλλοτρίᾳ τὸ εὐδοχίαν ποιῶν, ὡς ἐπινοῶν οἱ ἴδιοι ἰσοδοῦς ἐν τῇ γῆ τῆς ἀγίας· ἐκείνους μὲν τὰ ἀλλοτρίᾳ ἐν τῇ γῆ τῆς ἀγίας, * ἀλλοτρίοις προσκυνοῦσθαι· ἡμεῖς ὅ ἐν ἀλλοτρίᾳ γῆ τῆς ἀλλοτρίοις τῆς γῆς προσκυνοῦσθαι θεοῖς, ἀλλοτρίοις τῆς ἀπὸ τῆς γῆς προσκυνοῦσθαι ἀργύριον γὰρ ὁ ἀργύριον τῶν αἰώνων τῶν αἰώνων, καὶ ἀλλοτρίοις τῆς ἡμῶν αὐτῶν ὅτι ὁ θεός· ἀλλοτρίοις ἡμεῖς· εἰ πῶς, εἰ ἐκ τῶν αἰώνων, ὃ ἐκ τῶν αἰώνων· ἀλλὰ ἀλλοτρίοις τῶν κρείων τῆς καλίας, ἀλλοτρίοις τῆς παρῶν ἀμάρτιᾶν· καὶ πῶς καὶ θέλοντες τῆς ἀλλοτρίοις τῆς ἀμάρτιᾶς προσκυνοῦσθαι προσκυνοῦσθαι θεοῖς ἐν τῇ γῆ τῆς καλίας, τί ποιῶν ἴδιον· ὃ λέγοντες· πῶς ἀσπῶν τῶν ἀλλοτρίων κρείων ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίᾳ· τὸν τῶν ἀλλοτρίων τῆς ἀμάρτιᾶς κρείων, πόποι τῶν προσκυνοῦσθαι κρείων τῆς ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀλλοτρίᾳ

δοξίας· τίς ἐν ὁ πόπος; εἰδοῦν τῶν ἡλδοῦ ἐπὶ τῶν πῶν φησὶν ὁ σώσαν, ἀναξάρτων ὁ σώσαν ὁ τῆς ἀμάρτιᾶς ἐν ὁμοίωματι θεοῦ ἀμάρτιᾶς, ἵν' ἐν τῶν τῶν τῶν ἀμάρτιᾶς, καὶ κατεργασάντα τῆς ἀμάρτιᾶς τῶν αἰώνων τῶν αἰώνων, καὶ κατεργασάντα τῶν ἀμάρτιᾶς, δεινῶς προσκυνοῦσθαι τῶν θεοῖς ἐπὶ τῶν, καὶ μὲν τῶν προσκυνοῦσθαι ἐν τῇ γῆ τῆς ἀγίας· εἰ γὰρ προσκυνοῦσθαι τις τῶν ἀλλοτρίων ἐν τῇ γῆ τῆς ἀγίας ἀπεκλήρωσεν εἰς τὴν γῆν τῶν ἀλλο-

Luc. 16. 11.

Exod. 3. 5.

Psal. 136.

4.

ἁγίας· προσκυνησας τις ἢ θεὸν ἐν τῇ γῆ τῇ ἀλλοτρίᾳ, ἀπελθούσῃ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἁγίαν ἐν χειρὶ ἰησοῦ· ὃ ἡ δόξα καὶ ὁ κράτος εἰς πάντας αἰῶνας· ἀμήν·

Agatus sit in terram alienam; utique qui adoraverit Deum in terra aliena; abibit ad terram sanctam in Christo Iesu; cui honor & imperium in facula. Amen.

Ο Μ Ι Α Ι Α ὡ .

HOMILIA VIII.

Εἰς τί.

(juxta Hieronymum V.)

Κύριος ὁ ποιήσας τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ· μέχρι τῆς ἑμερανῆς πᾶς ἐκείνης ἀπὸ γῶστος·

De eo quod scriptum est:

Qui fecit terram in fortitudine sua. Jerem. 10, 11

Interprete S. HIERONYMO.

ΤΡεις οἰοναὶ ἀρετῶν ἀδελφῶν ὁ παρ- φήτικος τῷ θεῷ, ἰσχύϊ αὐτοῦ, καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φρονήσιν αὐτοῦ, ἐκείνη ἀπὸν οἰκίον πῖρον, τῇ μὲ ἰσχύϊ τὴν γῆν. ὁποιήσας τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ. τῇ δὲ σοφίᾳ τὴν οἰκουμένην. ὁ ἀφορῶσας τὴν οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ τῇ φρονήσῃ αὐτοῦ ἐξέ- τευε τὸν ἕσπερον· καὶ ἡμεῖς δὲ πορὸς τὴν ἡμε- τέραν γῆν. λέλεκται γὰρ πορὸς τὸ ἀδάμ· γῆ εἰ· χρεῖαι ἔργου ἢ ἰσχύος τῷ θεῷ. χρεῖαι δὲ διωμάμας τῷ θεῷ ἕχ· οἳοὶ τὲ ἐσῆμεν ἐπιτελέ- σαι αὐτοῦ, ὅσα εἰ ἐπὶ τὸ φρονήμα ἔστι ἢ σαρκῶς· περροβέταν ἢ τῆν μελῶν, τῆν ἐπὶ τῇ γῆς, ἔσται ὁ χεῖρ ὁ βάλῃμα τὸ πύδμαπος. ὁμοίως τὸ πύδμαπος αἰ πορῆσας ἢ σαρκῶς, ἔσται ἢ ἀπό- σολον, ἴαναντεῖναι· κύριος ἔν ὁ ποιήσας τὴν γῆν· εἰ διωμάμα ἰδέιν ὅ ἐν τῷ ἰσχύϊ χρεῖα μῶν, ὡς ἐν τοῖς ἀκελεστέροις ἀπρησφοῖς ἔσπερον, ὅπ ἔσπον αὐτῷ ἐπὶ σῶσῃ. ὅψ ἔπ ἰσχύϊ θεῷ ἔσται ὁ μεσῶταπος καὶ ἔσται ἔργου καὶ ἔσται τὴν οἰκουμένην. οἶδα ψυχῶν οἰκουμένην. οἶδα ψυχῶν ἔσται. εἰ γὰρ ὅσα ἔσται ἢ θεῶν, ὅσα ἔσται ἢ χρεῖσῶν, ἢ οἰπόντα· ἔργου καὶ ὁ πα- τέρ μου ἐλδυσόμεθα πορὸς αὐτῶν, καὶ μουτῶ παρ αὐτοῦ ποισομένη· εἰ ὅσα ἔσται ὁ πνεῦμα ὁ ἄγιον ψυχῆ, ἔσται ἔσται· οἰκουμένη δὲ ἔσται, ὅσα πεπλήρωσῃ θεῷ, ἔσται ἔσται ἢ χρεῖσῶν, ὅσα πνεῦμα ἄγιον ἔσται ἐν αὐτῇ· αὐτοῦ ἢ ποικίλως καὶ ἀσφῶρας ἐν τοῖς χρεῖσῶν λέγῃται ὁ, ἔσται ἢ πατίερα, καὶ ἢ ἕλῶν, καὶ ὁ ἄγιον πνεῦμα ἐν τῇ τῷ αἰθερῶν ψυχῇ· ὁ ρουμ δαεῖδ ἐν τῷ ψαλμῷ ἢ ἐξομολογήσας πορὸς τῶν ἐπὶ πύδ- μάτων αὐτοῦ ἢ πατίερα λέγῃται· πύδμαπος ἢ γα- μονικῶς ἔσται με· πνεῦμα ἔσται ἔσται ἔσται ἐν τοῖς ἔσται με· καὶ ὁ πνεῦμα ὁ ἄγιον σε μὴ αἰτανέλης ἀπὸ ἐμοῦ· ἴνα ὁ πορὸς πύδ-

Res quodammodo virtutes assumens Propheta, fortitudinem, sapientiam, atque prudentiam; vnicuique earum propria opera distribuit, fortitudini terram, sapientia orbem terrarum, prudentia cœlum. Audi quippe scriptura ordinem: Dominus qui fecit terram in fortitudine sua, & crexit orbem in sapientia sua, & in sua prudentia extendit cœlum. Et nos igitur in nostra terra (dictum est quippe ad Adam, Terra es) necessariam habemus fortitudinem Dei, quia absque ea impossibile nobis est exequi quod carni repugnet. Cum autem mortificata fuerint membra super terram, tunc parent spiritus voluntati. Siquidem juxta Apostolum, spiritu gesta carnis mortificantur. Dominus ergo qui fecit terram in fortitudine sua. Si autem & ad hanc terram venias, & consideres id quod in Iob scriptum est, juxta emendatissima tamen exemplaria, quomodo statuerit eam super nihilum, invenies fortitudinem Dei in medietate mundi, terram libram sustinere. Veniam vero ad orbem terrarum, qui Græce οἰκουμένη nuncupatur, id est, inhabitatus. Scio animam meam inhabitatam, scio animam meam desertam. Si enim non habet Deum Patrem, si non habet Filium dicentem: Ego & Pater. Si non habet Spiritum sanctum, anima deserta est. Habitata autem est, quando plena est Deo; quando habet Christum & Spiritum sanctum. Verum hæc differenter & varie in Scripturis dicuntur, in anima hominis Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum commorari. Nam & David in Psalmo confessionis tres spiritus postulat, dicens: Spiritu principali confirma me. Spiritum rectum innova in visceribus meis. Spiritum sanctum me auferas à me. Qui sunt illi tres Spiritus? Principalis Spiritus, Pater est; Spi-